

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 284/2022

24.03.2022. године

Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Радмиле Драгичевић Дичић, Светлане Томић Јокић, Драгана Аћимовића и Мирољуба Томића, чланова већа, са саветником Машом Денић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела недавање издржавања из члана 195. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Немање Ђукића, поднетом против правноснажних решења Другог основног јавног тужилаштва у Београду КТ 1823/21 од 22.11.2021. године и Другог основног суда у Београду Кв 1513/21 од 10.01.2022.године, у седници већа одржаној дана 24.03.2022. године, већином гласова је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Немање Ђукића, поднет против правноснажних решења Другог основног јавног тужилаштва у Београду КТ 1823/21 од 22.11.2021. године и Другог основног суда у Београду Кв 1513/21 од 10.01.2022.године.

Образложење

Решењем Другог основног јавног тужилаштва у Београду КТ 1823/21 од 22.11.2021. године делимично је усвојен захтев за накнаду трошкова адвоката Немање Ђукића и одређена је исплата трошкова окривљеном АА, на име поднете жалбе у износу од 16.500,00 динара и обавезано је рачуноводство Другог ОЈТ у Београду да изврши исплату трошкова на рачун окривљеног наведен у изреци решења, у року од 60 дана од дана правноснажности решења, док је у преосталом делу, на име приступа на одржано рочиште за саслушање окривљеног дана 19.07.2021. године у износу од 18.000,00 динара и на име састава захтева за накнаду трошкова од 07.09.2021. године у износу од 16.500,00 динара, захтев одбијен као неоснован.

Решењем Другог основног суда у Београду Кв 1513/21 од 10.01.2022.године, делимично је уважена жалба браниоца окривљеног АА, адвоката Немање Ђукића, па је преиначено решење Другог основног јавног тужилаштва у Београду КТ 1823/21 од 22.11.2021. године, тако што се окривљеном АА досуђују трошкови кривичног поступка у износу од 24.750,00 динара, на терет буџетских средстава и наложено је рачуноводству Другог ОЈТ у Београду да изврши исплату трошкова на рачун окривљеног наведен у изреци решења, у року од 15 дана од дана пријема решења.

Против наведених правноснажних решења о трошковима поступка, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Немања Ђукић, због повреде кривичног закона и то чланова 261., 265. и 284. став 3. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости, преиначи побијана решења и донесе одлуку којом се усваја захтев за накнаду трошкова кривичног поступка КТ 1823/21 од 07.09.2021. године.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Бранилац окривљеног, иако не нумерише, у поднетом захтеву за заштиту законитости указује на повреду кривичног закона из члана 441. став 4. ЗКП, наводима да је окривљени АА имао право на накнаду трошкова кривичног поступка на име приступа изабраног браниоца саслушању окривљеног на дан 19.07.2021. године, као и на име захтева за накнаду трошкова кривичног поступка, иако је кривична пријава која је поднета против окривљеног одбачена решењем КТ 1823/21 од 28.07.2021. године. Бранилац наводи да су тужилаштво и суд погрешно применили одредбе ЗКП о трошковима кривичног поступка на име ангажовања изабраног браниоца, јер су се неправилно позвали на одредбе члана 284. став 3. ЗКП, у ком случају окривљени нема право на накнаду трошкова кривичног поступка на терет буџетских средстава. По ставу одбране, овакви наводи су супротни члану 265. и 261. ЗКП јер чињеница да је тужилаштво искористило законску могућност прописану чланом 284. став 3. ЗКП и одбацило кривичну пријаву, налазећи да изрицање кривичне санкције не би било правично, не сме бити од утицаја на одлуку о трошковима кривичног поступка, односно на одлуку о томе ко сноси трошкове кривичног поступка. Бранилац је истакао да разлог за одбацивање кривичне пријаве предвиђен чланом 284. став 3. ЗКП, који је тужилаштво у конкретном случају применило, не може бити изједначен са институтом одлагања кривичног гоњења из члана 283. ЗКП, те сматра да у конкретном случају окривљени има право на накнаду трошкова и да исти падају на терет буџетских средстава у смислу члана 265. став 1. ЗКП.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, по оцени Врховног касационог суда, не могу се прихватити као основани.

Из списка предмета произилази да је решењем Другог основног јавног тужилаштва у Београду КТ 1823/21 од 28.07.2021. године, на основу одредбе члана 284. став 3. ЗКП одбачена кривична пријава законске заступнице ББ поднета против окривљеног АА, због кривичног дела недавање издржавања из члана 195. став 1 КЗ, имајући у виду да је окривљени услед стварног кајања у потпуности надокнадио штету, а јавни тужилац оценио да према околностима случаја изрицање кривичне санкције не би било правично.

Одредбом члана 284. став 3. ЗКП је прописано да у случају кривичних дела за које је прописана казна затвора до три године, јавни тужилац може одбацити кривичну пријаву ако је осумњичени, услед стварног кајања, спречио наступање штете или је штету у потпуности већ надокнадио, а јавни тужилац, према околностима случаја, оцени да изрицање кривичне санкције не би било правично. У овом случају одредба члана 51. став 2. овог Законика неће се примењивати.

По ставу Врховног касационог суда, одбачај кривичне пријаве на основу члана 284. став 3. ЗКП, представља одступање од начела легалитета кривичног гоњења, односно, реч је о примени супротног начела – начела опортунитета, којим је јавном тужиоцу уместо обавезе кривичног гоњења сваког учиниоца кривичног дела које се гони по службеној дужности, остављена могућност процене оправданости кривичног гоњења. И овде, као и код института одлагања кривичног гоњења (283.ЗКП) законодавац је пошао од идеје, сагласно којој, нарочито када је реч о лакшим кривичним делима, кривично гоњење није увек нужно. Објективни услов, који мора бити испуњен за примену члана 284. став 3. ЗКП, јесте да је реч о кривичном делу за које је запрећена казна до три године затвора. Поред овог услова, нужно је да је осумњичени услед стварног кајања спречио наступање кривичног дела или је, уколико је до извршења дела дошло, штету у потпуности надокнадио. На крају, јавни тужилац мора закључити и да изрицање санкција у конкретном случају не би било правично. Наведена погодност, прописана одредбом члана 284. став 3. ЗКП не може се проширити и на додатну погодност у погледу права на накнаду трошкова кривичног поступка.

Дакле, пошто одбачај кривичне пријаве по овом основу (члан 284. став 3. ЗКП) представља изузетак од начела легалитета, из напред изнетих разлога, то се, по налажењу Врховног касационог суда, такав одбачај не може изједначити са обуставом кривичног поступка до које је дошло применом начела легалитета из чланова 20., 308., 338. и 352. ЗКП. Стога, у погледу права на накнаду трошкова поступка, у овом случају, нема услова за примену одредбе члана 265. став 1.ЗКП.

Из изнетих разлога, налазећи да побиганим решењима није учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Немање Ђукића, то је Врховни касациони суд на основу члана 491. став 1. ЗКП наведени захтев браниоца окривљеног одбио као неоснован.

Записничар-саветник
Маша Денић,с.р.

Председник већа-судија
Биљана Синановић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић